

VESZPRÉMI HIRLAP

POLITIKAI HETILAP.

AZ EGYHÁZMEGYEI IRODA HIVATALOS KÖZLÖNYE ÉS EGYHÁZMEGYEI HIVATALOS TANÜGYI KÖZLÖNY.

Megjelenik minden vasárnap.

Előfizetési ár: Egész évre 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre 3 kor. (Tanítóknek egy évre 8 kor.) Egyes szám ára 24 fillér.
Hirdetések ára: Egész oldal 32 kor., félooldal 16 kor. stb.

Felolós szerkesztő:

Hoss József dr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Veszprém, Egyházmegyei Nyomda. (Telefon: 61.)

Előfizetéseket elfogad és hirdetéseket felvesz: a kiadóhivatal.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez intézendők.

Püspökünk fölszentelése.

Az egykori legmagyarabb szerzetesrendnek, a pálosoknak templomában, a budapesti egyetemi templomban nagy ünnep van ma s ez az ünnep a mi egyházmegyéink örömnépe. Az első pünkösdi eseménye ismétlődik meg, a Szentlélek száll kegyelmével arra, kit a királyi kegy püspökké választott: dr. Rott Nándorra, Apostolotóddá lesz s hogy ennek a nagy hivatásnak, mely őt ezek főpásztorává, papok és hívek lelkiatyjává teszi, hiven megfelelhessen, ezért veszi a Szentlélek kegyelmét. A sümegi vár csendjében, napokon át tartó lelkigyakorlattal készült a nagy napra s a mai napon, fölszentelésének ünnepén az ő buzgó áhitatával egybefűződik egyházmegyéjének, híveinek imája: töltsé be lelkét bőségesen a pünkösdi kegyelem, árássa el őt áldásával a Magasságbelinek ereje, hogy fényes, de terhes méltósága neki is, nekünk is javunkra, üdvünkre legyen.

Súlyos, anyagi vállalknak is nehéz az a teher, melyet magára vállalt, mikor főpásztorunkká lett. A lelkek insége, melynek enyhítésén munkálkodnia kell papjainak élén, szinte oly nagy, mint az első pünkösdi idején. A háboru, ez a romboló

förgeteg nemcsak kulturákat rombolt, nemcsak életet ölt, pusztított biz' a lelkek országában is. A hit, az erkölcsök terén is sok a rom, itt is sokat letarolt a békés idők terméséből a sötét zivatar. A jövő feladata a romok eltakarítása, az ujjáépítés és ebben a munkában vezérre van szükségünk, kinek lelkében az ujjáteremtő Lélek él, az Ur Lelke, amely a világ születésekor ott lebegett a khaosz felett s alkotott ebből melegevel, csodás erejével szép, nap-sugaras világot. Aki most a lelkek birodalmát járja, nagy khaoszt lát s csak úgy tud oda újra szépséget, derűt, örömet vinni, ha az Isten Lelke van vele, a vigasztaló, a megerősítő, a teremtő Szentlélek.

Az apostolok a pünkösdi kegyelem erejével megújították a föld színét. Az enervált, lelki nyomorúságban tengődő pogány világ romjain megalapították a Krisztus országát. — Mintha a mai világégés is egy ilyen megújítás alá porhanyította a földet. Trónok dőlnek meg, dinasztiák lesznek hontalanná s az égésben átizzott világról egymásután pattannak le abroncsok, melyekről azt hittük, hogy nélkülök szétesik a világ s most látjuk, hogy csak rá voltak roszdásodva, de egyébként nincs semmi szükség rájuk. Eszmék, melyektől évtizedeken át vajdultak a nemzetek s melyeket nem

engedett világrajönni a békés konzervativizmus, — most szinte máról-holnapra jelennek meg s mennek át a népek életébe.

A nagy átalakulások korszaka köszöntött ránk és úgy hisszük, ez nemcsak a nemzetek társadalmát ujítja meg, megtalálja a világmegújítás szelleme az egyház emberi intézményeihez is az utat és létesít majd — különösen hazai viszonyainkra gondolunk — korszakos, eddig lehetetlennek ítélt változásokat. Ezen a téren is vezérre van szükség, apostolra, aki az Isten küldöttjeként vezessen, irányítson bennünket, érzékeny, krisztusi lélekkel megérezze a változott viszonyok követelményeit, a pünkösdi lélek prófétái ihletével, jövőbe, új időkbe látó szemmel jelölje meg utjainkat.

A pünkösdi apostolatváton, mikor a Szentlélek tüzes nyelvek alakjában szállott az egyház első püspökeire, csodás adományban részesültek az apostolok: beszéltek oly nyelveken, melyeket hallgatóik megértettek. Hisz' ez közülünk való, — ujjongtak föl az emberek az apostoli szóra. Adja meg az Ég a mi új főpásztorunknak is ezt a kegyelmet: mikor idejön közibénk, jöjjön, mint egy közülünk, kit a Szentlélek rendelt, hogy kormányozza itt közöttünk az Isten egyházát; legyen a miénk, legyen ez az egyházmegye, a mi szűkebb hazánk, az

Méltóságos és Főtisztelendő

Dr. Rott Nándor

püspökké szentelésének emlékére.

PraesVLēa ChrlstVs LVCet Mltā DeCorato!

Öröm van Veszprém ősi városában,

Öröme gyullad minden bű kebel.

Ifjú s öreg ma háladalt rebegve,

„Éljen”-t kiált s nagy vígan ünnepel.

A várba várt Pásztor megérkezett,

Kit ritka fény övez s bű szeretet.

Örvend az egyház négy folyam batárán,

Egyházmegyéje diszben áll s örül;

Főpapja szende homlokát fűzrérel

S babérkoszorúval vérteti körül.

Jóságos ég kit küldé pásthorul,

Módolva nyájad im eléd borul.

Krisztus követje, e nap reggelén mind

Tenéked szól az ünnep s fényözön.

A hívek ezre jött szerette Átyját

Köszöntni szívből s üdvözölni bön.

Tied e nép, tied e bű sereg,

Melynek szeméből örömkönni perog.

Kinek szentelt fejére mitra szálla,

S erénydíszével rajta tündöklő;

Ki itt e földön a szívek királya,

S kinek kezéből bű áldás ömöl;

Kit Isten ily tisztságra méltatott,

Mint teljhatalmu megyés Főpapot.

Szálljon Reád még dúsan és sokára

Isten kegyosztó s áldó szellemé!

Övezzen fénnel hit s remény sugára,

Jóság, szelidség égi kelleme!

Lépted nyomán fakadjon üdvvirág,

Életre keljen a kibűlt világ!

Legyen az Urnak szép kitüntetése,

Melyet ma Fődre anyalkéz fona.

Szurós tövis közt, mit rávés a mély gond,

Vigasz s a mennyben érdemkorona,

Tengernyi munka részed s küzdelem,

De leng a pálma, fényes győzelem.

Tekints a messze kéklő bércevidékre,

Tekintsd Bakonynak lombos tölgyesét;

Tekints az ősi szép egyházmegyére,

Mely ezredéve hint fényt szerteszét:

Derűlt mosollyal mind Reád tekint,

S örül, hogy jó Átyát kapott megint.

Tekints a díszes papi testületre,

Amely figyelve csüng bölcs ajkadon;

Vezérül jöttél küzdő táborunkba,

Mint Sina hegyről Mózes egykoron.

Kezedbe' kettős tábla, mely mutat

„Erény s tudással” ég felé utat.

Örvendnek ők és háladalt zenegnek

Nándor, Teérted Úr oltárinál;

Forró imájuk küldik föllegen túl,

Mely illatával a magasba száll:

„Vezess Átyánkat szent ösvényeden,

Pásztort a nyájjal, Jézusunk, hiven!”

„Oh áldd meg Őt, áldd bű malasztugárral

Éltének egyik legszebb ünnepén;

Legyen soká vezérő üdvvilágunk

Hitélet, erkölcs tiszta kék egén.

Pályája napként szép, dicső legyen,

Öröklő fénnel túl enyészeten!”

Ki rád mosolyga kegyvel annyi éven,

Mint bű papjára, drága Püspökünk;

Kit annyi közt legméltóbbnak szemelt ki

S küldött Átyául, Pásztorul nekünk:

Éltessen az Úr hosszú koronát,

S nyerj fent az égben örök koronát!”

MVLtos Vltae annos CeLao Det

Cernere ChrlstVs!

Hűri Gyula, S. J.

ő hazája, melynek népével egygyé forrasztotta őt az a szent frigy, mellyel püspökünk lett, az atya szeretetével ölelje szívére ezt a népet, melynek főpásztorává lett, érezze meg szükségleteit, értse meg lelkületét s apostoli, megértő szeretettel kormányozza sokáig, dicsőségesen egyházmegyéjét. (drg.)

HIVATALOS RÉSZ

Esperesi kinevezés. A karádi kerület helyettes esperesévé és tanfelügyelőjévé Sandi József szőládi plébános kinevezetett.

Dispositio. Horváth Béla szentbalázsi káplán hasonló minőségben Tótszentpálra helyeztetett át.

Pályázat. Gróf Széchényi László megbízásából a *lajosházai* uradalmi r. kath. elemi iskolához pályázat hirdetett. Fizetése 600 kor. készpénz, elmélet, fűtés, takarítás és világítás. Vagy ehelyett a megfelelő 600 korona, 2 szoba, konyha mellékepülettel és kis kert. Az állás azonnal elfoglalandó. Az állás azonnal elfoglalandó. A pályázati kérvények R. kath. Plébánia Szulok (Somogy m.) cím küldendők.

Pályázat. A balatonszentgyörgyi róm. kath. elemi iskolánál üresedésben levő osztálytanítói állásra pályázatot hirdet az iskolaszék. Javadalmazás: törvényes fizetés államsegéllyel. — Egy szobás lakás, fűtés és tisztogatással. Kötelességei díjvelé szerint. Pályázati határidő 1917. szeptember 29. d. u. 3 óra. Okleveles tanítónők is pályázhatnak. A megválasztott állásról azonnal köteles elfoglalni. Kérvényeket Németh János plébános, címére Vörös (Somogy m.) kell küldeni. Az isk. szék.

Pályázatok. Kaposszentbenedeki és kiskor-pádi r. kath. elemi népiskolákhoz a folyó tanévre helyettes tanítónőket keresünk. Javadalmazás havi 150 korona. Kaposszentbenedeken 2 polgárista leány magánoktatásért szép mellékjövedelem, esetleg szállás és ellátás. Csak okleveles tanítónők pályázhatnak. Állás október 1-én elfoglalandó. Kérvényeket mindkét állásra szeptember hó 25-ig kér plébánia-hivatal Kaposszentbenedek, posta Bárdibük (Somogy m.).

Pályázat. A lepsényi r. kath. iskolaszék a megüresült kántortanítói állásra pályázatot hirdet. Jövedelme: 3 szobás lakás, konyha, kamra, pince, házikert, 15¹/₂ kat. hold jövedelme 335-48 kor., egyéb jövedelmek 477 K 64 f, államsegélyből 368 K. Kötelességei díjvelé szerint. Megválasztott tartozik a Gondviselés című egyházi tanítói nyugdíj-intézetbe belépni. Választás október 2-dn. Személyes megjelenés kívánatik. Állás azonnal elfoglalandó. — Kérvények plébánia-hivatalra Lepsény (Veszprém m.) címzendők.

Megyéspüspökünk székfoglalója.

Dr. Rédey Gyula c. püspök, káptalani helynök a hét elején kiadott 14. számú körlevelében közlést teszi, dr. Rott Nándor megyéspüspök ömeltóságának székfoglalójára vonatkozó intézkedéseket, melyeket az idézett körleveléből az alábbiakban közölünk:

Legkegyelmesebben kinevezett megyéspüspökünk a káptalan előzetes meghallgatása mellett annak tanácsára úgy méltóztatott dönteni: hogy tekintettel a még folyton tartó világháború által okozott szomorú viszonyokra, az utazás, az elszállásolás s még inkább a közlekedésnek e haza minden polgárát egyaránt sújtó nehézségeire, melyek minden ily összejövetelek alkalmával szokásos lakomázást már csak a jó példaadás és az ily lakomázásból könnyen eredhető félreértés és megcsalás megelőzése céljából is szinte parancsoliólag megtiltának, nem óhajtatunk ünnepies székfoglalást tartani, — hanem alkalmazkodva a nehéz és szomorú idők viszonyaihoz a püspöki székhébe leendő beiktatását a legnagyobb csendben, minden ily esetekben szokásos ünnepélyesség és diszkréciósság fogadásával nélkül fogja megtartani.

Ennek következtében ömeltósága ugyancsak a káptalan meghallgatásával, a csendes beiktatásról akként rendelkezett, hogy felszentelése után fel fogja olvasztani a királyi adománylevelet és a szentszéki előzékeny kapott Bullát s én azt, szintén ömeltósága rendelkezése szerint, ezt a püspöki felszentelést a Bullának a káptalan-

ban történt bemutatása, illetve felolvasása után a következő vasárnapon kihirdetem a székesegyházban a szószerköl s egy rövid beszéd kíséretében értesitem a papságot és a híveket, hogy új püspökünk ömeltósága átvette az egyházmegye kormányzatát.

A püspöki beiktatás szertartásáról külön előírás rendelkezik olyan esetre, amikor az egyházfő személyesen nem jelenhet meg a beiktatáson. Most tehát a püspöki szertartáskönyvnek ez az előírása érvényesül.

Ömeltósága ezután egész csendben bevonul székvárosába és egyik következő vasárnapon ünnepélyes misét tart és prédikál. Mindezek után később az egyes megyék és városok küldöttségét — lehetőleg egyenkint — ömeltósága készséges örömmel fogadja.

Ugy ömeltósága, mint a káptalan véleménye szerint ez a rendelkezés felel meg legjobban a mostani szomorú idők viszonyainak. Ezeknek kapcsában fölkerem Krisztusban Kedves Testvéreimet, a lelkeskedő Papságot, hogy ezen rendelkezést jelen körlevelennek a jövő vasárnapon, a felszentelés napján leendő felolvasásával a híveknek tudomására hozni s egyúttal úgy a vármegyék, mint a városok előjárásaiával az utána következő napok valamelyikén, lehetőleg minél előbb közölni szíveskedjenek.

Választások a vármegyén.

Veszprémvármegye törvényhatósági bizottsága f. hó 20-án dr. Rainprecht Antal főispán elnökletével tartotta meg alispánválasztó ülését. A vármegyei ház disztermét megtöltötték a szinte teljes számban megjelent tagok, a karzatokat pedig előkelő hölgyközönség tette népezzé és díszessé, izgalommal várva a hevesnek ígérkező küzdelem kimenetelét.

Dr. Rainprecht Antal főispán megnyitván az ülést, költői lendülettel emlékezik meg a szövetséges Bulgária gyászáról s adózik kegyeletes szavakkal Eleonóra bulgár királyné emlékének.

A vármegyei gyászát és veszteségét ecseteli ezután, szívből fakadó, meleg szavakkal emlékezik meg a vármegye boldogemlékű, érdemes alispánjáról, Véghegyi Kálmánról.

Kránitz Kálmán fölsz. püspök, biz. tag két szót s tart emelkedett hangú emlékbeszédet a boldogult főispánról, példaként állítva oda a boldogultnak odaadó munkásságát, szelídségét, jellemét. Indítványozza, örökítse meg a bizottság jegyzőkönyvileg is a vármegye példás alispánjának emlékét s a jegyzőkönyv másolatát küldje meg igaz együtterzése jeléül a megboldogult özvegyének. A bizottság egyhangú határozattal elfogadja a kegyeletteljes indítványt.

Dr. Rott Nándor legkegyelmesebben kinevezett veszprémi püspöknek leendő felszenteléséről emlékezik meg ezután a főispán, kérve a törvényhatósági bizottságot, járuljon hozzá, hogy a törvényhatóság nevében üdvözölhesse ebből a szép alkalomból kifolyólag az egyházmegye új püspökét. A bizottsági tagok egyhangú lelkesedéssel csatlakoznak a főispán indítványához.

Holitscher Kálmán orsz. képviselő jelentése a következő tárgyról, melyben bejelenti, hogy a kormányváltozás következtében megvált a közlekedési megbízott állásától. A főispán méltatja Holitscher Kálmán érdemeit s ezeknek jegyzőkönyvi elismerését javasolja. A bizottság hozzájárul a javaslathoz.

Következik az ülés tulajdonképeni tárgya, az alispáni szék betöltése. Mivel az egyik jelölt, Kerényi Andor központi főbíró nem pályázott, csak két jelölt volt: dr. Bibó Károly vármegyei főjegyző és Belák Lajos pápai főszolgabíró. A jelölt bizottság előterjeszti két pályázó nevét, első helyen dr. Bibó Károlyt, második helyen Belák Lajost jelölve, mire megkezdődött a névszerinti szavazás. A választás eredménye: a törvényhatósági bizottság dr. Bibó Károlyt 152 szavazattal Belák Lajost 136 szavazattal szemben a vármegye alispánjává választotta.

A főispán üdvözlő az újonnan megválasztott alispánt. Méltatja a kiváló munkásságát, melyet az új alispán a főjegyzői állásban kifejtett. Dr. Bibó Károly letéve a hivatalos esküt, megköszöni a törvényhatóságnak bejelle helyezett bizalmát s igéri, hogy működésével azoknak a bizalmát is igyekszik megnyerni, akik ezúttal nem őt óhajtották alispánnak.

Báró Fldth Pál üdvözlő ezután meleg szavakkal a törvényhatóság nevében az új alispánt. A megválasztott főjegyzői állás betöltése jelen a következő tárgyról: egyhangú választással dr. Horváth Lajos vármegyei másodfőjegyző nyeri el az állást.

A másodfőjegyzői állásra szintén egyhangú választással s nagy lelkesedéssel Keczer Imre vármegyei aljegyzőt választja a bizottság, míg az így megválasztott aljegyzői állást dr. Keressey Zoltán zirci közigazgatási gyakornokkal töltötte be.

A választások megejtése után a főispán beárja az ülést. (drg.)

A közigazgatási bizottság ülése.

Veszprémvármegye közigazgatási bizottságának szeptember havi üléséről a következő jelentésünk számol be:

Közülat.

Összes törvényhatósági közutaink a száraz kedvező nyári időben kifogástalanok voltak. A bevonult személynél és az utazók munkáját végző napszámok az utipálya simítása, illetve a képződött kerékvágások behuzásán dolgoztak. Az államuti kavics termelésére és pedig egyes szakaszokon — hol erre a szakmányosok nem jelentkeztek, — a környékbeli utkaparókat csoportosították. Alig kezdte meg szállítását a badacsonyi bazaltbánya társaság, máris a háború előtti 28 korona vagyononkénti egységért ismételt és pedig a legtöbb kiakudott 75 koronát 105 koronára emelte. Az államépítészeti hivatalnak arra irányuló törekvése, hogy ezen árfelejtés ellensúlyozására Jutason az állomás közelében nyitott bányából a szükséges kavicsmennyiséget beszerezze, eddig nem vezetett célhoz. Egy néhány utrendőri kihágás előfordult.

Fogház.

A veszprémi kir. ügyészség mellett felállított fogházban a foglyok száma 68 volt a múlt hónapban. Szabadlára helyezés, végelbocsátás, más intézetbe szállítás folytán ez a szám a hó végéig 50-re apadt le, amely számból 20 a férfiakra, 30 a nőkre esik. A husz férfi közül 15-öt jogérvényesen elítéltek, 8 ítéletlen. A nők közül 15 — 15 az elítelt, illetve ítéletlen fogoly. A letartóztatottak a múlt hónapban 633 munkanapot dolgoztak. Fegyelmi eset a fogházőröknek egy esetben, a letartóztatottaknak nem fordult elő.

Adóügy.

A folyó évi adókievetés, amennyiben a nagymérvű személyzet hiány engedi, folyamatban van. Augusztus hónapban ideiglenesen házádot nem engedtek el, adófizetési halasztást sem adtak, közösi közegek sem adtak alkalmat a megbírságotra. Elemi károk folytán elengedtek 2263 kor. adót, melyből 1751 kor. földadó, 512 kor. általános jövedelmi adó.

Közegészségügy.

A vármegyei közegészségügyi állapotok a múlt hónapéhoz viszonyítva rosszabbodtak, különösen az igen nagy mértékben előfordult béluhúrt folytán, aminek még több helyütt a verhas is járult, sőt Pápa városában oly nagy mértékben fordult elő, hogy ott mint járványt kellett megállítani. A betegség elhárítására megalakult a járványbizottság, azonkívül minden szükséges intézkedés megtörtént a vesz elnyomására. Tekintettel a betegségre, az iskolák megnyitását két héttel későbbre halasztották. Ugyancsak be kellett zárni a mentshelyi elemi iskolát is. Ezt vörhenyjárvány miatt. Egyéb hevenyfertőző betegségek: ebben az arányban fordultak elő: verhas 47, kanyaró 5, fültörmirigylob 2, hasiagymáz 11, hörghurut 3, diftériusz 13, vörheny 7 esetben. Ugy a járványos betegségeknek, valamint az általános megbetegedettek számának emelkedésére nagy befolyással vannak a gyermekeknek, de a felnőtteknek is mutatókozó hiányos táplálkozásból eredő emésztési zavarok, továbbá a sokszor éretlen és tisztátalan gyümölcs élvezete is.

A köztisztasági állapotok főként a forró időjárás, de a munkáskész hiánya miatt is több kívánni valót hagytak különösen Pápán, ahol a csatornázás hiánya ilyen alkalmakkor, mint a jelen verhasjárvány bosszúja meg magát. A kórházak mindenütt telítettek voltak, azokban sem az orvosi kezelés, sem a betegek ellátása tekintetében panaszt nem tettek. A közegészségügyi személynél említtére méltó változás nem történt.

Közigazgatás.

A mezőgazdasági helyzet július hónaphoz viszonyítva annyiban változott, hogy az aug. 16. és 27-én bekövetkezett csapadék kedvezően hatott a kapásnövényekre, bár még mindig nem volt elegendő. A csepelek kevés kivétellel befejezték nyertek. A beérkezett jelentések szerint a cseplési eredmények az őszieknel a tavalyi évhez viszonyítva jobb eredményt mutatnak, a tavasziakból annál bőszerűbb az eredmény. Buzából 6,9, rozsából 6,6, árpából 3,9, zabból 3,4 q termésátlag mutatkozik kat. holdankint. A minőség általában jó, áll ez különösen a búzára, amely sok helyen a 80 kiejogrammm/hektoliter súlyt is meghaladja. Teljesen megbízható adatokat, mindazonáltal csak a végleges terméseredmények adatainak beérkezése után közölhetünk. A kapásnövények terméskültségei nem biztatók. Az augusztusi két eső ugyan jó hatással volt a kései burgonyára, nemkülönben a tengeri és répora, de az eső még mindig nem volt elegendő. A rétek sartermése nagyon gyenge. A takarmányhiányból származó csökkenését az állatáraknak ellensúlyozta újabb időben az, hogy a kormány Ausztria számára egy bizonyos, e hó 14-én lejáró időpontig nagyobb mennyiségű szarvasmarha kivétel engedélyezte, hova magas árakon vásároltak a bizonyosok. Súlyosítja a gazdák helyzetét, hogy az ezen évadbeli erőtakarmányok kiosztására vonatkozó miniszteri rendelet még mindig nem jelent meg.

Állategészségügy.

A ragadós szájsz- és körümfájás miatt a hasznos háziállatok egészségi állapota augusztus hónapban nem volt kedvező. 14 községben hivatalos megállapítást nyert fertőző betegség. Ezek közül 11 szájsz- és körümfájással fertőzött volt. Lefolyása elég gyors, súlyosabb következményekkel jár, elhullást ritkán okoz. Néhány községben mindazáltal le kellett zárni az állatkereskedelmet. Sertésvész két, lépfenét egy községben állapítottak meg. Az állategészségügyi személyzet létszámában változás nem állott be.

A tiszviselők kertészkedő csoportjának gazdájától értesültünk arról, hogy a veszprémi püspöki uradalomtól bérlet 500 □-öles földet bérletét a jelenlegi bérlet megújíthatják, ha erre vonatkozó igényüket a gazdánál, Csáky Sándor kir. trvszéki bírónál levelezőúton sejt. 30-ig bejelentik. A jövő évi bérleti szerződés feltételeit illetőleg némi változások állanak elő. Így például a bérleten termelt kukoricának számára, minthogy az takarmánynak felhasználható, minden egyes bérlet tag a bérbeadó uradalomnak elővételi jogot ad. További feltétel az lesz, hogy senkinek sem szabad a földet albérlésbe adni. Tapasztalás bizonyítja ugyanis, hogy az ugynevezett „feles asszonyok”, feles albérlők megbízhatatlanok voltak és állandóan az a gyanú kísérte lépteiket, hogy a tiszviselői földet elhordják jogosultság nélkül a terményeket. Kíváncsok volna felvenni a feltételek közé azt is, hogy legényemberek, garconok — még a régiek is — a bérletből kizárassanak. Elvégre ezek a földek a tiszviselői családokon öhajtanak segíteni. A legényemberek a multban is odaengedték a földet ismeretlen egyéneknek s így nem az vette hasznát, akinek száma volt. Ellenben sok nagyszaládu vagy szegény nyugdíjas tiszviselő nem jutott földhöz. Ugy halljuk, hogy a földek bére 500 □-ölenként maradt a régi. Azonban a szántásért külön kell fizetni. A szántás egyenesen bírósági történni s minden egyes tag fizeti a réa eső egyenlő hányadot. Az idej kukorica-szárát a bérbeadó uradalom igényli, mert nagy a takarmányhiány. Az illendőség és a hála úgy hozza magával, hogy mindenki megfelelő áron, melyet Stierand Kálmán intézővel beszélhet meg, a takarmánynak felhasználható kukorica-, bab- stb. szárát átadja az uradalomnak. Ez a kíváncsok nagyon éretni a városnak tejjel való ellátását is. Mert ha takarmányhiány miatt az uradalom apasztja a tehénésztet létszámát, akkor kevesebb tej kerül az uradalomtól eladásra és így a tiszviselők részére is. A tehénésztet fenntartása annyira közérdekű dolog, hogy a város a püspöki földet helyébe ugyanannyi városi földet volt kénytelen átengedni. Vagyis amennyi földet adott az uradalom a tiszviselőknek, ugyanannyit ad a város az uradalomnak bérbe. Ha tehát az uradalom és a város áldozatokat hoznak a tiszviselőknek, akkor illő, hogy a tiszviselők olyan csekély kíváncsok, hogy az idej kukoricaszárát idegennek ne, hanem csak az uradalomnak adják el, teljesítsék.

H I R E K.

— **Az új alispán üdvözlése.** Szombaton déli 12 órakor a vármegye tiszviselőikara testületileg szercsekívánatait fejezte ki dr. Bibó Károly új alispán előtt. A tiszviselők jókívánságait dr. Horváth Lajos vármegyei főjegyző tolmácsolta, mire az új alispán meleg szavakkal köszöntö meg a jókívánságokat, kérve kártaírás szives közreműködését. Biztosította őket egyúttal rokonszenvérről. Utána az irodatisztek gratulációját fogadta az alispán. A honvéd helyőrség szintén a tegnapi délelőtti folyamán tisztelgett dr. Bibó Károlynál.

— **Terményátvevő bizottságok.** A f. évi termés átvételére hivatott terményátvevő bizottságokat a f. öszolgabírák és a városok polgármestereinek jelentései alapján most állapította meg dr. Bibó Károly alispán. Az egész vármegye területén összesen 204 terményátvevő bizottság fog működni. Ebből Veszprém városára esik 6, Pápára 5, a veszprémi járásra 35, a pápára 38, a devecserire 45, az enyingire 38, a zirczire 37. Ezekbe a bizottságokba a H. T. bizományosi kiküldöttjeit is megjelöltte. Az alispán egyúttal megállapította, hogy a bizottságok községenként, illetve körjegyzőségenként külön-külön hány napig fognak működni.

— **A munkapárt.** A veszprémmegyei munkapárt pénteken báró Fidit Pál elnöklésével értekezletet tartott Veszprém. A párt figyelemmel kíséri az eseményeket s kihívás nélkül az agresszív fellépéstől tartózkodik. A képviselők a pártot együtt tartják s az esetleges sérelmek orvoslásáról gondoskodnak. Elnök lett báró Fidit Pál, ügyvezető alelnök Holtscher Károly. A veszprémi munkapárt megmarad eddigi szervezettségében.

— **Jótekonycélu előadás.** Dr. Luttor Ferenc egyházmegyei áldozópap, a konstantinápolyi történelmi intézet tagja, október hó 6-án a veszprémi színházban házi ezredeink özegei és árvaí javára jótekonycélu előadást tart Konstantinápolyról vetített képek kíséretében. Közlebbi programot lapunk jövő száma hoz.

— **Kitüntetés.** A király Joga Mihály pénzügyi tanácsost, h. pénzügyigazgatót királyi tancsossá nevezte ki. Az új kir. tanácsost sokan üdvözlötték kitüntetésé alkalmából.

— **Előléptetés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Szenté Arnold felsőkereskedelmi iskolai tanárt a VII. fizetési fokozatba előléptette.

— **Felülfizetések.** A Vörös Kereszt javára szeptember 9-én rendezett népnépnépevényen felülfizettek: Gróf Jankovich-Bésán Endréné 110 K, Káuzli Dezső, Wellner Gyula 50—50 K, Simon György és Róthausser Zsigmond 40—40 K, Pinter Aladár 25 K, dr. Óvári Ferenc, dr. Fischer Miklós, Fekete Gyula, Bokrossy Ferenc, Rápoth Sándor, dr. Altman Szigfried és Kerényi Andor 20—20 K; Hollósi János, Koller Sándor, Steiner J. Jenő, Klug százados, dr. Gutheil Jenő, Jákó Géza, Kaldburger Tuszka Fáni és Laczkó Dezső 10—10 K; Reininger Dezső és dr. Kenessey N. 7—7 K; dr. Spitzer Józsefné és Vidats Dezső 5—5 K; dr. Rosenberg Jenő és Gubicza Ferenc 2—2 K. A felülfizetőknek hálás köszönetét nyilvánítja az egyesület vezetése. Igen sokan természetben juttattak adományokat a jótekonycélu. Névsorukat jövő számunkban közöljük.

— **Uj pénzügyi titkár.** A pénzügyminiszter Radečsky Károly p. ü. segédtitkár a VII. fizetési osztályba pénzügyi titkárként nevezte ki.

— **Uj tanár.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Kacska László középiskolai tanárt a helybeli felsőkereskedelmi iskolához kinevezte.

— **Engedély gyűjtésre.** A közoktatásügyi miniszter a Zsófia-szanatóriumegyesületnek megengedte, hogy a balatonalmádi hadiárva gyermekszanatórium fenntartásának biztosítására az 1917—1918. évben adományokat gyűjthessen.

— **Katonai érdemkereszt. Ötlete Rusnyák István** 31. h. gy. e.-beli t. hadnagynak a III. o. katonai érdemkeresztet adományozta a kardokkal.

— **A kereskedelmi s polgári iskola szétválasztása.** A közoktatásügyi miniszter régen várt döntést hozott két veszprémi iskolára. A felsőkereskedelmi s az áll. polg. fiúiskola eddig egy-egy vezető alatt állott. Maguk a szakkörök régóta kívánták a szétválasztást, amelyért mozgalmat is indítottak. A miniszter a szétválasztás ügyét a napokban elintézte s a polg. fiúiskola ideiglenes igazgatójával Gróff József tanárt bízta meg.

— **Színház.** Ma d. u. színre kerül a *Gésk* s este *Szambul rózsája*.

— **Maximális áron felül árusítanak.** Dr. Bibó Károly alispán arról értesült több oldalról, hogy a f. évi termést sok esetben a közlelméztől illetéktelenül elvonták, amennyiben a termelők a gabonát maximális áron földi adták el a közgazgatási hatóság kijátszásával. Az alispán a közlelmézt érdekében táviratilag arra kérte a közlelméztési minisztert, hogy a legrövidebb idő alatt rendelje el a terményátvevő bizottságok működését.

— **Elszámolás.** A Vöröskereszt Egylet javára szeptember 9-én rendezett népnépnépevény belépti-jegyek, sorsjegyek, kabaré, szivar és dohány vásárlási jegyekből befolyt 2606 80 K, — pezsgőből 2050 24 K, — trafikokból 1121 13 K, — confettiből 1035 30 K, — gulyás-sátorból 797—K, — cukrászdából 733 16 K, — sósikliből 692—K, — virágiból és gyümölcsből 452 39 K, — árverési tárgyakból 512—K, — a játek-sátorból 394 44 K. Összesen 10394 K 46 f. Ebből kiadás volt jegyekre, plakátra, pezsgőért, confettért, cukrászdáért, sósikliért, a 31-es honvédek özegei és árvaí alapjára és napszakokra összesen 2177 K 05 f. A tiszta jövedelem 8217 K 41 f., melyet az országos központba beszállítottak.

— **Az ipariskola igazgatóságától.** Az iparostanonc iskola látogatására néve a közoktatásügyi miniszter ur 106.700—1917. számú rendeletében az alábbiakat rendeli: „Minthogy a beérkezett jelentésekből azt tapasztaltam, hogy egyes iskolák a rendkívüli viszonyokra tekintettel, a tanulói mulasztásokat általában, tehát az iskolalátogatás alól föl nem mentett tanulókat is, igazoltak vettek, aminek következtében az ilyen iskola elnéptelenedett, nyomatékka utasítom az iskolák igazgatóságait, hogy az iskolalátogatás alól fölmentést nem nyert tanulókat iskolába járását szigorúan ellenőrizték és a be nem iskolázott vagy a rendetlenül iskolába járó tanoncok igazolatlan mulasztásai miatt tegyék meg fölmentéseiket az 1901. évi 2085. eln. sz. által kiadott rendelet értelmében az 1901. évi XX. t.-c. 13. §-ában megjelölt hatóságokhoz, mint rendőri büntetőbírókhoz, további eljárás, illetve megtorlás végett.” Jöndulattal felhívom tehát az inastartó iparos mestereket, hogy a miniszter ur fenti rendelkezését tartsák szem előtt. Az igazgató.

— **Párhuzamos női tanfolyam.** A női kereskedelmi szaktanfolyam vezetősége párhuzamos osztályt nyit. A tanfolyamra újabb növendékek is felvehetők.

— **Vármegyei hivatalos lapból.** Dr. Bibó Károly alispán közli, hogy az országos közlelméztési hivatal az áldott állapotban levő, betegágyat fekvő és szoptató anyák részére a rendes fejadagon kívül 20% többletet rendel a hatósági elosztás tárgyát képező élelmiszerekből.

A vármegyei hatóság belügyminiszteri rendeletre megiltja, hogy vasuti állomásokon vizet, gyümölcsöt áruljanak. A hatóság ugyanis azt hiszi, hogy a katonaság körében előforduló vérhas- és hasfájásbetegedések a vasutnál kapható gyümölcstől s víztől eredhetnek.

— **A kereskedelmi tanonciskolából.** A helybeli kereskedelmi tanonciskolában az előadásokat a következők rendben tartják: hétfőn a II. osztály, kedden az I. osztály, szerdán a III. osztály, naponként d. u. 2—6 óráig.

— **Csökkentik a cukorilletményt.** A cukorközpont arról értesítette a vidéki törvényhatóságokat, hogy a cukorilletményt 40%-al leszállítani kénytelen. A redukálást a készletek megcsappanása követeli. — Jelzik azonban, hogy a cukorgyártás kedvező eredménye bekövetkeztével a régi kvóta visszaállításának nem lesz nagyobb akadálya.

— **Panasz.** Hogyan lehet az t. szerkesztőség, hogy a maximális ár kötelező a piaci zöldségfelére s nem kötelező a hatósági bolt zöldségcikkeire? Mult pénteken a rendőrközeg a piacon hatósági áron szétjeli árulta egy árdragító árusnak fejaskáposztját, kgként 80 fillért. Jól tette. Mindenkinek a városban nem jutott s közölök többen betértek a városi zöldséges boltba. — Kaptak is fejaskáposztát, de nem lemerve, hanem darab árúként. Az így vett 420 kor. értékű káposzta lemerve 2 kgot nyomott, tehát kgja nem 80 fillérbe, hanem 2 K 10 fillérbe került. Azt kértem tehát t. szerkesztőség, volna-e joga a rendőrközegnek a hatósági zöldséget is elkoboznia, valamint ugyanaz napon a piacon tette s az oly sok utca-sarkon kifüggesztve hirdetett maximális áron eladnia? Mert hát ez lenne az igazság. Vagy még

mindig a fogyasztók zsebe az a szelid birka, amelynek mindenféle üzlet javára gyapjút kell szolgáltatnia? De hiszen már lenyírták ezerszeresen s nem egyszer hivatalos ollóval is s most már csak nyöszörögve beget! És még egyet! Nézz meg egyszer a tisztelt szerkesztőség, hogy azok a jámbor fogyasztók mekkora megilletődéssel állnak a hatósági boltban az apró karaláb, a viharvert tők, laza káposztafej s egyéb ilyen incsiklandó jószágok előtt. De az árusnőket ez a nagy tiszteletadás sem elégíti ki. Izgulnak, gyuladnak, ha mondja valaki, hogy kérem, ez kicsi, ez laza, ez meg másminen. Ments Isten, hogy gorombasággal vádoljuk őket, de annyi szent igaz, hogy rájuk férne, ha principálisuk, a mindenkihez udvarias, előzékeny főszámvevő ur tudtukra adná, hogy a közönséggel szemben hasonlóan viselkedjenek.

— **Elveszett egy kis nyest boa** pénteken este 8 óra körül a színház előtt. Becsületes megtaláló jelentkezzen Toborzó-utca 6. sz. alatt. Nagy jutalma lesz.

— **Értesítés.** Sztróky Erzsébet okl. polg. iskolai tanítónő magántanításra vállalkozik. Az érdeklődők Anna-ter 5. sz. alatt szerezhetnek részletesebb felvilágosítást.

— **Az iskolamulasztók.** A háborús évek alatt eléggé hátráltatja a tanítás eredményét az évi tanítási idő s a heti óraszám csökkentése a váltakozva tanítás miatt. Sajnos, ezt a szomorú eredményt még szomorubbá teszi a sok iskolamulasztás, különösen pedig az iskolaszünetek száma. Ezen több városban úgy iparkodnak segíteni, hogy a városi hatóság az iskolamulasztók ügyeinek elintézésére egy hozzá értő, önálló közeget alkalmaz, aki a mulasztásokat s csavargókat iskolába vezeti. Ajánljuk ezt a segítő módszert a helybeli iskolai hatóságok figyelmébe.

— **Hirdetmény.** A 31. honvéd pótzászlóalj irodájában (Veszprém, Buza-piac 8. sz.) egy a magyar nyelven kívül a német nyelvet is tökéletesen bíró, az írógépelésben teljesen jártas irodai gyakorlattal rendelkező női munkaező azonnal felvétetik, havi 160 K díjazással. Sajátkezűleg irt folyamodványok személyesen nyújtandók be.

— **Láng Zsigmond** budapesti Nemzeti Zenedét végzett hegedűtanár elvállal magán- és csoporttanítást, kezdőtől a magasabb kiművelésig. Díja: csoporttanításnál heti 3 órával havi 12 K, magánórák megbeszélés szerint.

— **Panasz a jegyzők ellen.** A veszprémi m. kir. állami gyermekmenhely igazgatója jelentette a belügyminiszternek, hogy egyes községi és körjegyzők nem veszik szívesen, ha községeikbe az állami gyermekvédelem köteleikébe tartozó gyermekeket helyeznek el. Ellenszenvüknek adnak kifejezést, sőt nem egy esetben az élelmiszerek nehezkes kiutalásával, vagy egyéb módon akarják a gyermekielhelyezést megakadályozni, holott a háború miatt a gyermekek fokozottabb gondozásra szorulnak. Állam és társadalom válna ebből igyekezzel törekszik a néperő fenntartásának döntő kérdéseit megoldani és ezzel a szociális irányzattal való szembehelyezkedés teljességgel meg nem tűrhető. A községi és körjegyzőknek hivatalos kötelessége egész erejükkel támogatni minden intézményt, amely a gyermekvédelmet szolgálja és már semleges magatartásuk is vétség a hivatalos kötelesség teljesítése ellen. Az alispán felhívja tehát a jegyzőket, hogy antiszociális magatartástól ne csak tartózkodjanak, hanem az állami gyermekvédelem körébe tartozó gyermekek elhelyezését a jövőben tölték telhetőleg segítsék elő, mert ismétlődő panasz esetén a m. kir. belügyminiszter kénytelen lenne őket személyes felelősségre vonni.

— **Templomrablás.** A héten kirabolták két közeli községnek, Csórának és Inotának kath. templomát. Minden egyházi aránytárgyat elloptak. A csendőrség nyomoz a gonosz tettesek után.

— **Tengeri és burgonya.** Tengerit és burgonyát mindenhol lehet vásárolni. A tengeri ára: csöves 34 kor, morzsoló 42-50 kor. A polgármester hirdetményben figyelmezteti a fogyasztókat, hogy addig is, míg a burgonya fejkvótáját megállapítják, mindenki érdeklődjék, hogy hol s kinél vásárolhat, hogy azután a vásárlási jegy kiváltása után a burgonyát meg is kaphassa.

— **Második osztályú jeggyel első osztályon.** Így utaztak sokan mostanában, hogy helyet kapjanak a vonaton. Most rendelet jelent meg, amely nov. 1-től kezdve az ilyen utasokkal még akkor is megfizetési a jegykülönbözetet, ha csakugyan helyhiány miatt lépnek át az első osztályba.

— **A színház utolsó heti műsora.** Stambul rózsájának diadalmas bemutatója után még csak 7 előadásban fogja szórakoztatni derék társulatunk a veszprémieket. Az utolsó hét egyuttal a bucsu- és jutalomesték hete. Hétfőn a drámai személyzet bucsuzik az évad legsikerültebb drámai előadásával. A *Névtelen asszony* kerül színre. Kedden az általános elismerésnek örvendő Majthényi László remekel újból az operettel: *Gólem* drámai erejű cinszerepében veszi bucsuestélyét. Pénteken a társulat művész főrendezője, Gulyás Menyhért tanítja be és játsza el jutalomestésként *Postásfiú és a huga* énekes bohózat főszerepét. Csütörtökön Várady László bucsuzik a *Csárdás királyné* Bóniját. Szerdán a társulat legértékesebb tagja, Falussy István veszi ki bucsu jutalomjátékát, amelyre legragyogóbb alakítását választotta. A *Csöppség* vigijáték énekes drámai szerepét, Ambróit játssza itt először. A címszerepét Wirth Sári játssza, Krémer Jenő és a primadonnának jutalomestje a szombat és vasárnapi bucsuelőadásokon lesz.

— **Pápai hírek.** A pápai városi moziért 15 ezer, három év után 18 ezer korona bérletet ígértek. A városi tanács azonban azt határozta, hogy a mozi házikelésében tartja, mert úgyis meghozza az ajánlott összeget. — Verhasjárny miatt az iskolák megnyitását újra elhalasztották. — A város a hatósági szék hulladékból s az állati mellékreszekből szappant főzel s ezt 6 kg.-os árban hadbavonultak családjai közt osztja szét.

— **Közelelmezés és piac vidéken.** Pápan a közelelmezési bizottság hét vaggon fejeskaposztát vételét rendelte el. Ugyanott a rendőrkapitányt fegyelmi eljárás terhe mellett utasították, hogy a piaci mezériák megszűntetése ügyében a legszigorúbb intézkedéseket fogantossítsa. — **Kaposvár** ott a hatóság a közelelmezési bizottság javaslatára mégis csak arra a megállapodásra jutott, hogy hatósági husszétet állít föl. — Ugyanitt a közelelmezési bizottság tagjai önként vállalkoztak a piaci rend felügyelésére. Az üzleteket is, a piacot is ellenőrizhetik s a tapasztalt visszaéléseket a rendőrségen bejelentik. A rendőrkapitány a legmészebb menő támogatásban részesíti őket. Ugyancsak itt nyugdíjas férfiak ajánlkoztak, hogy a piaci uzsora megszüntetése véget polgárőrséget alakítsanak. — A közelelmezési bizottság panaszfeltevő kirendeltsége a közönség melegegedésére működik. — **Szombathelyen** a piaci ellenőrzést keddtől fogva asszonyrendőrök végzik. Az a feltevés, hogy jobban megfigyelhetik az árdragító árusokat s a rálicitáló vagonos, vagy éheoseb vásárlókat. Nagy kíváncsiság lesi működésük eredményét.

— **Polgárőrség az árdragítók ellen.** Az Országos Közelelmezési Hivatal alelnöke felhívja a hatóságokat, hogy a maximális árak betartására úgy a nyílt piacokon, mint az üzletekben az ediginél nagyobb figyelmet fordítsanak és fontolják meg, vajon az árdragítók leleplezésére nem volna-e alkalmas polgárőrségek mintájára olyan társadalmi szervezet alkotni, amely jórészt pótolná a rendőri közegek megfigyeltetett számát és amely hatósági jogkör nélkül, de az ediginél mégis jóval nagyobb hatáskörrel a rendőrségnek segítségére lehetne.

— **Felemlik a vasuti menetdíjat.** Hir szerint nov. 1-től kezdve drágább lesz a vasuti utazás. A progresszivitást akarják érvényesíteni s így nagyobb százalékkal az első és második oszt. menetdíja s a gyorsvonati személyszállítás emelkedik. A hamadik osztály díjmelése mérsékelt lesz. Arról is szó van, hogy a Máv.-nál is behozzák a gyorsvonati III. osztályt a polgári utasok részére.

— **ROSENBERG MÓR divatruház** értesíti a t. hölgyközönséget, hogy a legújabb **őzi és téli női és gyermekfelöltő**, valamint **kalapmodellek** gyönyörű választékban megérkeztek.

— **Suly László biztosítási és bankirodája** Veszprém, Szabadi-utca 3. Elfogad az **Első Magyar Általános Biztosító Társaság** főképviseletében élet-, baleset-, járadék-, tűz-, jég- és szavatossági biztosításokat. Takarékpénztári, gyáripari és egyéb részvénytársasági valamint vállalati részvényeket, értékes **díllampapírokat, hadikölcsönkötvényeket** saját számára vásárol és forgalmi áron elad. **Osztálysorsjegy eladás.**

WELLNER GYULA készíti a fogtechnika legremekőbb specialitásait. **VESZPRÉM, Rákóczi-ter 22** Foghuzás • Műfogak • Fogtömés

BORELADÁS. 30–40 hektoliter balatonmelléki ó-bor eladó. Cim megtudható e lap kiadóhivatalában.

Színház.

Szombaton és vasárnap Vágó Géza és Barna László énekes játéka, *Lavotta szerelme* került bemutatásra. A darab egyetlen érdeme, hogy megszólaltatja a színpadon Csokonainak és Lavottának, e két őseredeti magyar tehetségnek műveit. Össze-hozza a két érdekes alakot, de nem a művész tömörítő erejével, hanem csak a dilettáns felületességével, meghamisítva az események történeti hűségét, elejtve az igazi jellemfestést a szereplő személyekben és a korban egyaránt. A cselekmény is sovány, semmitmondó. Csokonai és Lavotta örökségű alkotásainak értékét bizonyítja, hogy ilyen keretben is hatni tudnak. Mezei Margit és Németh Irén stílusos játékkal, szép énekszámokkal életet vittek szintelen szerepeikbe. Lavotta alakja jórészt Schubertének másolata, Falussy is e szerepének ismert vonásaival játszott. Lónyay Csokonait személyesítette kellenetlén több pátosszal és kevesebb természetes könnyedséggel. Nagyobb sikerrel jártak lelkesen előadott énekszámok. A legnehezebb feladata volt Krémernek, aki a folytonosan részeg sugó alakját felvonásokon át győzte ujjabb és ujjabb ötletekkel. Igen jó volt Gulyás is Gerspach kitűnően maszkírozott s megütszött alakjában. Az ének- és zenekar is jó munkát végzett.

Hétfőn Molnár Ferenc legújabb színművében, a *Farsangban* mutatkozott be Szigeti Ida, a társulat új drámai szendéje. Oroszsynét játszotta, a nagy és szép Molnár-szerepek közt is a legnehezebbet. A színészi egyéniség kiváló értékeit, a lélekbrázolás teljesen kiforrott, gazdag művészetét követeli meg e szerep, amely a szegényes cselekményű darab egész súlyát hordja. Oroszsyné maga a forrongó, kitörni készülő szenvedélyesség. Korrektné urinó, de valami különös fajta, akit csak a veszedelemmel való játék s a nagy izgalmakkal járó szórakozások érdekelnék. Ferjét szereti, de erős leigázó akaratának súlyát is nyomászón érzi. Szegényesége is hozzáköti. Kornád Miklós már harmadéva udvarol neki szenvedélyes szerelemmel s ő az egyetlen, aki az úrespesti férfiak közül érdeklődést tud kelteni benne. A pesti polgári bálon az udvar is megjelenik s a főhercegnő elveszti milliókat érő gyémántját. Oroszsyné találja meg észrevétlenül. Belebódul a tündöklő, szikrázó közelelmezésébe, mely a gádzagságot jelentené és az alkalmat életének legmerészebb kalandjára. A gyémántot megtartja. A magára erőltetett nyugalom hideg külseje alatt halálos izgalom rejtjezt. A követ keresik, már motognak is. Szökni készül az örökös szemek között. Kornádnak most kellene megmutatnia, hogy szerelme mindenre kész, vak szerelem. Elárulja neki titkát, felajánlja szerelmét, ha vele indul e kalandba. Kornádyt a vágy elragadja, de csakhamar megéri, hogy e nő szerelme nem neki szól, azzal önmagát is csak ámitja, hanem e kalandnak s e csodaszép gyémántnak. Dobja el Oroszsyné a gyémántot s megy vele, amerre kívánja. De így a játék izgalma elvész s vele a benne képzelt szerelem is. Oroszsyné a gyémánttal együtt eldobja magát Kornádyt is. Ez családösszban Liszkák lesz, ő meg visszavert erőseikü urához. Szigeti Ida e szerepnek felét tudta csak éreztetni, a pesti sivar mulatozásokba beleunt nő fásultságát, majd az izgalmas titkot rejtgető külső nyugalmat. Az izzó szenvedélynek elfojtott láza, a fagyos külső alatt forrongó izgalom lüktetése hiányzott alakításából. Deák Lőrinc Kornády szerepének mélységét, épen így, csak sejtette; a fájdalom epedés, majd kiabrándulás éreztetésére voltak őszinte szavai, de a fellobogó, majd megkétkedő szerelem viaskodását megéreztetni sem arcjátékában, sem hangjában nem tudta. Kisebb szerepeiket jól játszották Wirth Sári és Majthényi. Az együttes készületen, vonatott volt.

A keddi estét kabaré és Offenbach *Vardzshedűje* költötte be. Gulyásné, Wirth Sári, Kertész Heddy, Ardó Böske, Falussy, Krémer, Várady, Lónyay léptek fel magánszámokkal s körülök különösen Kertész Heddy tűnt fel meglepetésként ható drámai erejével. Mezei Margit Váradyval adott elő egy táncetűt, Szigeti Ida pedig Majthényivel és Vágóval egy kis jelenetet. Az operettben Vida Ius, Németh Irén és Falussy arattak értékes művészi sikert. Az énekszámokat zongorán Andor József karnagy kísérte.

Szerdán Zapolska Gabriella ötfelvonásos színműve, a *Varsói citadella*, került színre. A darab magvát érdekes lélektani probléma adja. Gorski Kázmér a citadella börtönének egy évi gyötrelmére, a szegény anyjáról és hugáról való gondoskodás kötelessége megtörték s becsület-szóval kötötte le magát, hogy a lengyel propaganda többé részt nem vesz. Az eszméhez való hűtlenség égeti a lelkét. Társainak s főleg menyasszonyának elhidegülését s szánakozó tekintetükben rejlik megvetését alig bírja elviselni. Egy orosz tiszt szerelmi boszúja a kémkedés hamis vádjába keveri, de Korniloff ezredes, akivel szemben becsületszava köti, elszánt védelemmel megmenti. Menyasszonyának azonban, akinél a vizsgálat folyamán lázító röpiratokat találtak, Szibéria lesz a büntetése. A válás nehéz pillanatában e két rajongó lélek ismét egymásra talál, Gorski lerázza az erkölcsi bilincseket s gyilkos dühvel tör Korniloffra, aki bár jóakarattól, erkölcsi halottá tette s most is élete kockázatásával megmentette. Most már eszméi vértanujaként menyasszonyával együtt indulhat a száműzetésbe. A darab felépítése már gyenge, bonyodalma átlátszó és a figyelmet nem tudja eléggé lekötöni. Csak az ötödik felvonást teszi értékes a szenvedélyek hatalmas összefutása. Szigeti Ida és Deák Lőrinc a két főszerepben teljesen megfelelő alakítást adtak. Az indulatok hű és kifejező ábrázolást nyertek jól átértett játékokban. Igen szép jelenet volt Gorskinak (Deák) és anyjának (Kertész Heddy) találkozása. Wirth Sári, Csipkés Vali, Majthényi és Krémer vettek még részt nagyobb sikerrel az előadásban.

Csütörtökön Molnár Ferenc vigjátékát, az *Ördög-öt* ujtották fel gördülékeny, simán folyó előadásban. Fodor Oskárnak és Falussynak már a tavalyi szezonból ismert kitűnő alakításai így még nyertek hatásukban. Nagy fejlődést mutat Csipkés Vali Cinka természetességgel közvetlenséggel megjátszott szerepében. Szigeti Ida egészen jól felfogott alakítására valami félénk tartózkodás, kimért ség nehezedett. Úgyes volt Wirth Sári Elza szerepében.

Rendeletek.

Fűtés.

Lakó, irodai, üzleti, munkahelyiséget és az oktatás céljára szolgáló helyiséget október 15. előtt fűteni tilos. Oly lakásban, amelyben beteg, vagy elaggott, vagy pedig két évnél fiatalabb gyermek tartózkodik, egy szoba korábban is fűthető. Villamvezetékbe új bekapcsolás, vagy a meglevő kibővítése tilos. Magánháztartásokban legfeljebb csak három szobát és a konyhát szabad fűteni. Ezeken kívül fűthetők azok a cselédszobák is, amelyeket a cselédség valóban használ. Ha a háztartásbeli személyeknek száma a cselédekén kívül nyolcnál több, a hatóság a fűthető szobák számát az okvetlen szükség mértékéig fűtheti.

Világítás.

A közvilágítást annyira kell korlátozni, a mennyiben a közbiztonság érdekei megengedik. Nyilvános gyűjtemények, muzeumok, kiállítások csak napvilággal tarthatók nyitva. Minden reklámvilágítás, továbbá a név- és cégtáblák megvilágítása tilos. Kivételnek a kórházak, mentő- és tüdőoltóállomások, rendőrszobák, orvosok lakásai-
nak és gyógyszerlátnak a jelzőtáblái. Az üzletek kirakatai csak a sötétség beálltától kezdve és csak addig világíthatók be, míg az üzlet helyiség, amelyhez tartoznak, nyitva tartható. Minden egyes kirakat világítására azonban csak egy, akár külső, akár belső lámpa alkalmazható. Magánháztartásokban egyidejűleg legfeljebb három lakószobát és a konyhát szabad megvilágítani. Melék helyiségek (elő-, fűdő-, cselédszoba, pince, padláshelyiségek) világítását a legszükségesebb mértékre kell korlátozni.

Záróra.

A nyilvános étkező helyiségeket (vendéglők, kocsma, ialméró vagy elárusítóhelyek, kávéházak, cukrászdák és hasonlók) esti tizenegy óránál tovább nyitva tartani és mindezeket a helyiségeket reggel öt óra előtt kinyitni nem szabad. E rendelkezés nem vonatkozik a vasuti vendéglőkre, ha nyitvatartásukat az utazó közönség érdeke kívánja. Éjjeli 11 óra után magánlakásban sem szabad a záróra vonatkozó rendelkezések kijátszásával vendégeket látni oly egyéneket, akiknek a ott tartózkodása a szokásos vendéglátás körén kívül esik. Szórakozó helyet, továbbá mulatóhelye-

ket, egyesületeknek mindama helyiségeit, melyek a tagok vagy vendégek összejövetelére vagy befogadására szolgálnak, esti tizenegy órán túl nem szabad nyitva tartani. Nyílt boltokat, az azokhoz tartozó irodai és raktárhelyiségekkel együtt reggel hat óra előtt kinyitni és este hét órán túl nyitva tartani, azokat a nyílt üzleteket pedig, a melyekben élelmi- vagy egyedárusági cikkeket árusítanak, reggel öt óra előtt kinyitni és este kilenc órán túl nyitva tartani nem szabad.

Felhívás.

Társaságunk alapszabályszerű 25 éves fennállásának időtartama lejárt és így újabb megalakulás válik szükségessé. Minthogy azonban kiterjedt üzleti forgalmunk feltétlen megkívánja, hogy üzleteinket részvényeseink közé sorolhassuk; minthogy a régi részvények ugyannyira hozzáférhetetlen kezekbe vannak, hogy helyben lakó részvényesek közül az igazgató-ságot részvények hiányában megválasztanunk nehézségekkel járt: a folyó hó 16-án megtartott rendkívüli közgyűlésen elhatároztuk, hogy 30.000 kor. alaptőkének 50.000 koronára és 9000 korona tartalékalapunkat 20.000 koronára felemljük.

Az új 20.000 kor. alaptőkére 400 db 50 korona névértékű új részvényt bocsátunk ki. Ebből 100 dbot a régi részvényesek elővételi jog gyakorlásával jegyezhetnek és pedig minden 6 régi részvény után egy dbot 70 koronás kibocsátási árban. A többi 300 db új részvény pedig 80 koronás kibocsátási árban jegyezhető. Az így befolyandó összeg 31.000 kor. lesz.

A nem gyakorolt elővételi jogok felett az igazgatóság rendelkezik. Részvényjegyzés után ugyancsak az igazgatóság állapítja meg az adandó részvények mennyiségét és a befizetési határidőt. Hogy pedig az új részvényesek az 1917. évi nyereségben már részesedhessenek, a befizetendő összegek után 1917. évi január 1-től 5%-os kamat, költség címén pedig részvényenként 2 korona fizetendő.

Elővételi jog gyakorlására és jegyzésre 1917. október 1-ig a társaság irodahelyiségében naponta lehet jelentkezni.

Veszprém, 1917. szeptember 16-án.

A Veszprémi Szikvizgyár R. T. Igazgatósága.

Szigoruan napi árákon!

Ajánlunk magánfogyasztóknak és kereskedőknek postacsomagban, vagy vasuti gyorsárúként szállítva Asztali ecetet (Edelessig) 1 literes, szépen adjusztált s eredeti gyári üvegekben.

Bor- és gyümölcsécetet kosár-üvegekben szállítva.

Ecetsavpótlót, borkósavval készült 1° garantált vegytiszta áru (tizszeres vízzel hígítva kitűnő ételécetet ad), 3 kgr. postaiúveg és 25 kgr. netto súlyu eredeti kosárüvegekben.

Magdolin oldat (luggópótló) szappanfőzéshez.

„Schmoll“-pasztát, a legkitűnőbb cipőkrém, sárga és fekete színben.

Kávé- és Cacao-konzerv.

Viktória mosópor.

Aránjaitokkal szívesen szolgálunk és rendeléseket azonnal elintézzünk

Keresztény Fogyasztási Szövetkezet

Lendvavásárhely (Zala megye).

Anyakönyvi kivonat.

Születés.

Molnár József gyárimunkás és Molnár Julianna fia János r. kath. — Gerebics Julianna varró nő leánya Anna Erzsébet r. kath. — Rózsa János m. kir. posta és távirászo és Mórocz Eszter fia László Ferenc róm. kath. — Palkovits György könyvkötő és Kovács Terézia leánya Rozália Maria róm. kath. — Parkasházi Ferenc máv. kocsi-rendező és Váci Irén leánya Ilona Erzsébet r. kath.

Halálozás.

Balog Károly cipész ref. 43 éves. — Briesztenszky Kristóf István házaló r. kath. 46 éves. — Dániel István cseléd r. kath. 50 éves, hősi halált halt

katonák. — Foki István fuvaros r. kath. 64 éves. — Rösenszweig Hersch kereskedősegéd izr. 21 éves. — Wisnyovszki Rozália r. kath. 7 éves. — Németh Julianna magánzó r. k. 48 éves. — Hajek György napszámos r. k. 69 éves. — Vörös József ref. 8 éves. — Lehmann Lipótné Marek Anna arnyműves iparos neje r. k. 43 éves. — Özv. Alpárt Józsefné Molnár Karolin napszámosnő r. k. 77 éves. — Özv. Potó Péterné Tóth Zsuzsanna napszámosnő r. k. 70 éves. — Tamási István szabóiparos r. k. 70 éves.

Házasság.

Kovács István népzénesz r. k. és Kiss Mária r. k.

Rákóczi-tér 5. sz. házban megnyílt

Porcellánüzletbe egy waggon szép

Karlsbadi porcellán-

áru érkezett, mely hétfőn, szeptember 17-től kezdve jutányos árban lesz árusítva.

Porcellán tányérok 40—70 fill.

Kávé- és teáscsészék 30—40 f.

Ezekon kívül mindenféle kávé-házi, vendéglői és háztartási edények kaphatók.

VILLA szép kerttel eladó

Balatonfüreden a fürdőtelepen, vasút közelében. Felvilágosítást nyújt: Porgesz, Szekszárd.

Veszünk

kisebb-nagyobb tételekben következő

rönkfát:

bükkfa, körisfa, nyárfa, fűzfá, dílófa, égerfa, cseresznyefa, topolya. Esetleg jövő téli döntésre kerülőket is. Szíves ajánlatok „Topolya“ jellegre GYÖRI-NAGY hirdetőjébe. Budapest, VII. Kertész-utca 16. kéretnek.

Eladó ház.

Veszprémben, a Hosszu-utca végén, az Eszterházi-utca 2. számú ház szabad kézből eladó.

A házon — mely három részből áll — van 5 szoba, 2 konyha, 2 kamra, 1 pince, 1 nagy műhely, raktár, 2 félszér és 2 udvar. — Az utcafelőli lakás boithelyiséggé is átalakítható. — Bővebb felvilágosítás nyerhető az ugyanott lakó tulajdonosnál.

Veszek:

mézet, sárga-
viaszt, törkölyt,
füstölt sonkát és
szalonnát, man-
dulát. ~ Aján-
latokat kér:

SZEMEREY J.
Veszprém.

NÉMETH KÁROLY

polgári és egyenruhaszabó
a Korona-szálló átellenében.

Elfogadok a szakmamba
vágó mindenféle munkát,
igazításokat és felvasa-
lásokat. Viselt ruhákat
becserélek és azokat ki-
javitva, szegényebb sor-
súaknak eladom.

Bakos Kálmán

csemege-, fűszer-, bór- és gyarmatáru-
kereskedő, ásványvíz nagy raktára

VESZPRÉM.

Telefon 55. Sörgöny Bakos kereskedő Veszprém.

Nagy választék

hazai és különleges
Borokban, Pezsgők,
Likőrök, Cognac,
Puncs stb.

Hentesáruk, Sajtok

Friss és Déligyümölcsök,
Befőttek, Gyümölcsíz

Konzervek

Libamáj painok,
Hus- és Halkonzervek

Száritott főzelékek

Főzelékkonzervek
Teasütemények
Háztartási cikkek

Vadlak

Vidéki rendelések azonnal el lesznek intézve

ROLAND FERENC

orgona- és harmoniumkészítő
VESZPRÉMBEN
Ostromlépcső-utca 5. sz.

Elvállal teljesen új orgonák építését a
legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivi-
telig — pneumatikai rendszer szerint.
ORGONÁK átalakítását és hangolását
jutányos árbán számítom. Iskolák részére
HARMONIUMOKAT jó erős kivitelben
készítek. ZONGORÁK javítását és han-
golását úgy helyben, mint vidéken a
lehető legrövidebb idő alatt eszközölök.

HIRDETÉSEK

felvételnek a kiadóhivatalban.

Alapított 1894-ben

Villanyerőre berendezve

Egyházmegyei Könyvnyomda

Készít a legrövidebb idő alatt és raktáron tart

KÖNYVNYOMDAI MUNKÁKAT

a legegyszerűbbtől a legfinomabb
kivitelig minden néven nevezendő

egymint: rüpiatok, füzetek, köny-
vek, folyóiratok, árjegyzékek, körle-
velek, hirdetőmenyek, falragaszok, évi
jelentések, mérlegek, kimutatások,
gyászlapok, rovatolt táblázatok, név-
jegyek, meghívók, eljegyzési és en-
ketési tudósítások, emlékek, címkek,
stb. stb., jutányos árában számítva.

plébánia-hivatalok és iskolák részére
szükséges mindenféle

HIVATALOS NYOMTATVÁNYT

melyek totaxás szerint fűzve vagy
bekötve szállíthatnak. Hivatalos le-
velepapírok és borítékok, okmánybori-
tékok mindenféle alakban és színben.
Egy és négyvonalas csinos vizsgála-
pok, totaxás szerint mennyi-égben. —
Kaphatók a legjobb minőségű fehér
lrodal, ugyancsak fogalmazópapírok.

Postai megrendelések azonnal elintéztetnek

Telefon 61

Veszprém

Telefon 61